

Με τον νόμο 1365/83 εισάγεται ο θεσμός της κοινωνικοποίησης δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών, τραπεζών και ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Η εισαγωγή του θεσμού σκοπεύει στην ικανοποίηση παλιότερων αιτημάτων για συμμετοχικές διαδικασίες, αλλά ταυτόχρονα και στην αποτελεσματικότερη οργάνωση και λειτουργία των επιχειρήσεων.

Η κοινωνικοποίηση έχει την έννοια ότι οι κοινωνικοί φορείς, οι εργαζόμενοι και το κράτος συμμετέχουν με τους εκπροσώπους τους στην διοίκηση, στον προγραμματισμό και τον έλεγχο των δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών. Για τον καθορισμό του τρόπου εφαρμογής του θεσμού της κοινωνικοποίησης προηγήθηκε γόνιμος διάλογος και εξαγωγή συγκεκριμένων συμπερασμάτων μεταξύ εκπροσώπων κοινωνικών φορέων, εργαζομένων, κράτους και τοπικής αυτοδιοίκησης μέσα από σχετικές γνωμοδοτικές επιτροπές, στα συμπεράσματα των οποίων βασίστηκαν και βασίζονται τα Προεδρικά Διατάγματα που με επιταγή του νόμου 1365/83 είναι απαραίτητο να εκδοθούν για την κοινωνικοποίηση των δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών.

Η πρώτη εφαρμογή του νόμου 1365/83 για την κοινωνικοποίηση έγινε με τα Π.Δ. 57, 58 και 59 που εκδόθηκαν τον Φεβρουάριο του 1985 και αφορούν τη δομή, το ρόλο και τον τρόπο διοίκησης και λειτουργίας των τριών μεγάλων δημοσίων επιχειρήσεων ΔΕΗ, ΟΤΕ και ΟΣΕ.

Έτσι σήμερα λειτουργούν: α) 9μελή Διοικητικά συμβούλια με 6 εκπροσώπους του Κράτους και 3 εκπροσώπους των εργαζομένων, β) Αντιπροσωπευτικές Συνελεύσεις Κοινωνικού Ελέγχου (ΑΣΚΕ) με 27 μέλη εκ των οποίων 9 εκπρόσωποι κοινωνικών φορέων (ΓΣΕΕ, ΑΔΕΔΥ, ΣΕΒ κλπ.), 9 εκπρόσωποι των εργαζομένων και 9 εκπρόσωποι του κράτους και με αντίστοιχες Περιφερειακές Συνελεύσεις Κοινωνικού Ελέγχου κατά νομούς (ΠΕΣΚΕ), γ) 9μελή Κεντρικά Εργασιακά Συμβούλια (ΚΕΣ) με αποκεντρωμένα τυπικά εργασιακά συμβούλια κατά τόπους δουλειάς που αποτελούνται αποκλειστικά από εκλεγμένους εκπροσώπους των εργαζομένων.

Πρέπει να ακολουθήσει μια δεύτερη σειρά Π.Δ. που συμπληρώνουν το θεσμικό πλαίσιο του νόμου 1365/83 στις παραπάνω επιχειρήσεις και αφορούν:

- α) την προσαρμογή του ιδρυτικού νόμου της επιχείρησης,
- β) Το κανονισμό λειτουργίας της επιχείρησης, ολοκληρώνοντας έτσι την οργανωτική αναδιάρθρωση της που σκοπεύει σε καλλίτερη απόδοση και λειτουργία.

Ο θεσμός της κοινωνικοποίησης προωθήθηκε στη συνέχεια με την ετοιμασία Π.Δ. που αποστέλλεται αυτό το καιρό στο Συμβούλιο Επικρατείας και αφορούν:

1. Εταιρία Ύδρευσης Αποχέτευσης Πρωτεύουσας (ΕΥΔΑΠ)

2. Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛΤΑ)

3. Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς (ΟΛΠ)

4. Οργανισμός Λιμένος Θεσ/νίκης (ΟΛΘ)

5. Οργανισμός Ύδρευσης Θεσ/νίκης (ΟΥΘ) και

6. Οργανισμός Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (ΟΑΘ)

Η οργανωτική διάρθρωση των νέων κοινωνικοποιημένων Επιχειρήσεων περιλαμβάνει τους ίδιους θεσμούς κοινωνικού ελέγχου και συμμετοχής όπως και οι τρεις πρώτες με ενισχυμένο το ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που συμμετέχει σε όλα τα Διοικητικά Συμβούλια και έχει αυξημένο αριθμό εκπροσώπων στις Αντιπροσωπευτικές Συνελεύσεις Κοινωνικού Ελέγχου.

Εποπτικά Συμβούλια

Με τον νόμο πλαίσιο (1985/83 για τα ορυχεία - μεταλλεία που ψηφίστηκε καθιερώθηκε ο θεσμός των Εποπτικών Συμβουλίων με σκοπό να ασκούν αποκεντρωμένη περιφερειακή εποπτεία σε ορισμένους κλάδους ιδιωτικών επιχειρήσεων, ώστε αυτοί να εναρμονίζουν την λειτουργία τους με το αναπτυξιακό πρόγραμμα της χώρας και τους στόχους του. Με το Π.Δ. 427/4.11.83 ο θεσμός των Εποπτικών Συμβουλίων καθιερώθηκε για τον κλάδο των μεταλλευτικών επιχειρήσεων της Εύβοιας.

Στο πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο με το νέο θεσμό συμμετέχουν ισότιμα Κράτος, Εργαζόμενοι, Εργοδότες και Τοπική Αυτ/ση.

Το πρώτο Εποπτικό Συμβούλιο περιλαμβάνει τις ακόλουθες επιχειρήσεις:

- 1) Α.Ε. Επιχειρήσεων βιομηχανικών, μεταλλευτικών & ναυτιλιακών
- 2) Α.Ε. μεταλλείων, μεταλλευμάτων βιομηχανικών & ναυτιλιακών
- 3) Εμπορική, μεταλλευτική, βιομηχανική & ναυτιλιακή Α.Ε.
- 4) Μακεδονικοί λευκόλιθοι. Ανώνυμος μεταλλευτική βιομηχανία & ναυτιλιακή εταιρία.
- 5) Μεταλλεία βωξίτου Ελευσίνας.
Μεταλλευτικά βιομηχανικά & ναυτιλιακά εργασία Α.Ε.
- 6) Α.Ε. Μεταλλευτική εμπορική & βιομηχανική (πρώην Δ.Π. Παπαστρατής & Σία) του κλάδου μεταλλείων - Ορυχείων του Νομού Εύβοιας με έδρα τη Χαλκίδα.